

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Oprettelse af en Kreditforening for industrielle Ejendomme.

(1ste Behandling findes i Tidenden Sp. 424, Udvalgets Betænkning findes i Tillæg B. Sp. 601 ff.)

Udenfor Betænkningen var intet Vædringsforslag fremkommet.

Formanden (Høgshøj): Jeg læser Lovforslagets Paragraffer, de dertil stillede Vædringsforslag samt Spørgsmaalet om Lovforslagets Omgang til 3dje Behandling til Forhandling under et.

Jeg skal gøre opmærksom paa, at der i de i Betænkningen nævnte Vædringsforslag er indløbet en Trykfejl i Vædringsforslaget under Nr. 6, 8de Linie fra neden, hvor der staar 10,000 Kr. i Stedet for 15,000 Kr.

Forhandlingen er aabnet. Ordføreren har Ordret.

Ordføreren (C. Hage): De almindelige Synspunkter for det Forslag, her foreligger, have allerede tidligere været udførlig fremdragne, nemlig i forrige Samling, den Gang et lignende Lovforslag først blev indbragt her i Tinget. Herpaa skal jeg derfor ikke komme vidtløftig ind, med mindre der af Udtalelser fra anden Side maatte blive givet mig Anledning dertil. Jeg skal kun i Korthed gentagende dette. Tanken om at oprette en særlig Kreditforening for industrielle Ejendomme har været fremme allerede saa langt tilbage som i 1852, altsaa lige fra den Tid, da Kreditforeninger først blev indførte her i Landet. I Aarenes Løb er Tanken atter kommen frem, navnlig i de sidste 5—6 Aar, og har været indgaaende behandlet fra forskellige Sider, inden den blev forelagt som Lovforslag her i Tinget. Dette er ganske naturligt, thi i Virkeligheden ere de industrielle Ejendomme i nok saa stor Trang som andre Ejendomme til at erholde faste, uopsigelige amortiserte Laan, og det saa meget mere som hærten offentlige Institutter eller Privatfolk i Reglen ere tilbøjelige til at anbringe deres Midler paa Prioritet i industrielle Ejendomme. De Betænkneligheder, som imidlertid kunne rejses mod en Kreditforening af denne Art, ligge lige for Haanden. Man siger, og med rette, at industrielle Ejendommers Værdi er vanskeligere at bestemme med Nøjagtighed, end Tilfældet er enten med

Landejendomme eller med almindelige Byejendomme, og man fremhæver ligeledes, at Værdien er underkastet mere tilfældige Fluktuationer end de andre nævnte Ejendomme. Dette vil imidlertid ikke med Rette kunne føre til nogen mere vidtgaaende Slutning end den, at man overfor en industriel Kreditforening bør kræve en noget større Betryggelse, end Tilfældet er med de Kreditforeninger, som hidtil have været oprettede her i Landet, at der maa kræves Garantier af noget større Omfang, end man har ment at kunne nøjes med ved de andre.

De almindelige Indvendinger mod Sagen ville være Medlemmer finde gentagne ved denne Lejlighed i de Udtalelser, som i Betænkningen ere fremførte af det ærede Medlem for Vejle Amts 6te Valgkreds (C. Sørensen), der som Mindretal fraraader Lovforslaget. Han fremhæver, at industrielle Ejendomme ere særlig vanskelige at takseres, at de ere underkastede betydelige Fluktuationer i Værdi, og han mener i det hele, at Tidspunktet ikke er kommet til at tage Beslutning om en sliq Kreditforenings Oprettelse. I Virkeligheden ere de samme Indvendinger lige fra første Jærd blevne gjorte gældende straks, den Gang man begyndte her hjemme at oprette Kreditforeninger, og de ere blevne fremførte hver Gang, der senere har været Tale om at oprette nogen ny Forening. Det er overhovedet, hvad der altid vil blive indvendt, hver Gang der er Tale om noget nyt, som medfører en Risiko, hvis Følger naturligvis vanskelig i det sulde Omfang paa Forhaand kunne overses. Men overfor alt dette staar paa den modsatte Side en almindelig Betragtning, som fortjener at tillægges nok saa megen Vægt. Thi ganske vist er det saa, at det vilde være en Kalamitet, om et Institut af denne Art skulde vise sig usolidt; men i det hele taget maa man dog gaa ud fra, at myndige og modne Mænd maa have Lov til i den Slags Anliggender at raade sig selv. Hvis man ikke haandhæver dette Princip, medfører man nok saa stor Skade for Samfundets Sundhed og kraftige økonomiske Udsvikling, som ved at løbe den Risiko, at noget af og til gaar i Stykker. Det, der her er Tale om, er en ren frivillig Sag. Det er frivilligt, om Folk ville indtræde i denne Kreditforening, og det er frivilligt, om Folk ville købe dens Obligationer. Der er ikke en Gang her Tale om at give Tilladelse til at umyndiges eller offentlige Stiftelsers Midler skulde kunne anbringes her i disse Papirer. Der er kun Tale om, at de Folk, som have Lust dertil, skulle have Lov til at slutte sig sammen i en Forening for at faa Penge til Laans, og at de Folk, som have Lust dertil,